ЯШАСИН БИРИНЧИ МАЙ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши, № 103 (13.663)
1 МАЙ 1967 йил
ДУШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Коммунизмнинг шавкатли бунёдкори, ер юзидаги ҳамма одамларнинг озодлиги, тинчлиги ва бахт-саодати учун мардонавор курашчи буюк совет халқига шон-шарафлар!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

БАЙРАМ ТОРТИҚЛАРИ

Янгийўл тажриба колбаса заводининг коллективи май олди мажбуриятини муддатидан олдин бажарди. Байрамга пландан ташқари 30 тонна колбаса маҳсулотлари тайёрланди.

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги ҳамда Ўзбекистон касаба союзлари Совети бу корхонага коммунистик меҳнат коллективи номини берди.

●

Мирзачўлнинг қўриқ еридаги янги ўнинчи совхознинг пахтакорлари ўзларининг яхши ёрдамчилари — Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институти студентларини кузатиб қолдилар. Бўлажак инженерлардан 26 киши дастлабки экиш ишларини ўтказишда ёш хўжаликка ёрдам бердилар: улар далаларда ишладилар, машина-ускуналарни ремонт қилдилар, юк ташувчи бўлиб ишлашдан ҳам ор қилмадилар.

Студентлар Тошкентга жўнаб кета туриб, ўзлари билан бирга қўриқ ерликларнинг буюртмасини ҳам олиб кетдилар. Ёшлар институт устахоналарида хўжаликда мавжуд барча культиваторларнинг ўғит сочувчи мосламалари учун халқалар тайёрлаб берадилар.

●

Мирзачўл пахтакорларидан қарийб беш минг киши бу йил баҳорда иккинчи уйга — қишки ва ёзги уйга эга бўлди. Қизғин дала ишлари бошланиб кетган шу кунларда улар типовой лойиҳа асосида қўриқ ердаги хўжаликларда қурилган 365 та бригада дала шийпонларига кўчиб ўтдилар.

Ҳар бир шийпон — бригаданинг кичик марказий қўрғонидир. Иссиқ-совуқдан сақлайдиган плиталардан йиғилган асосий бинода ёзнинг жазирама кунларида ҳам салқин бўлади. Бу ерда ухлаш хонаси, ошхона, дам олиш хонаси ва бригадир кабинети бор. Душхона, ҳовуз қурилган. Бу полизэорда умумий овқатланиш учун сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштирилмоқда. Биноларга электр сими ўтказилди, газ плиталари ўрнатилди, радио приёмниклар келтирилди.

ҚУТЛУҒ АЙЁМ

Йилимизнинг кўркам ойи — Май бутун латофати ва чиройи билан Ватанимизга, қалбларимизга кириб келди. Атиргулдай қизариб очилган шафақ рангида, тонгнинг ҳарир пардасига ўранган тоғлар салобатида, водийларнинг яшил жилосида, рангдор гиламдай кўзни қамаштирган яйловлар тўшида унинг бадавлат сепи ёйилган. У қалбларимизда яшаш ва яшариш, ёшлик ва меҳнат, севги ва севинч туйғулари билан тантана қилмоқда. Инсониятнинг абадий баҳорини яратаётган улуғ диёримизга хуш келибсан, гўзал Май!

1967 йил — давлатимиз ва халқимиз тарихида энг қутлуғ, энг шонли сана ҳисобланган Октябрь инқилобининг ярим асрлик юбилейи ўтадиган ажойиб, тарихий йилдир. Бу сўлим баҳор байрамининг буюк ижтимоий мазмуни, мақсад ва ғояси ҳақида фикр юритар эканмиз, кўз ўнгимизда минг йиллик орзуларнинг амали, реал намоён манзараси бўлиб, Октябрь Ватани — улуғ Иттифоқимиз гавдаланади.

Шу сабабдан ҳам бу йилги Май байрамининг завқинашидаси алоҳида мазмунга эгадир. Баркамол эллик ёшга тўлган, янги ёрқин уфқларни кўзлаб, келажак сари дадил бораётган, оламга бахт-саодат ва эрк нурларини таратаётган Ватанимизнинг босиб ўтган ёрқин йўлига бир назар ташлаш, эришган муваффақиятларни сарҳисоб этиш халқимизнинг қувончли байрам кунларидаги яхши анъаналаридандир.

Бу ғалабаларнинг нақадар буюклиги ва улуғворлигини биргина республикамиз мисолида ҳам яққол ва равшан кўриш мумкин. Илғор индустрия, жаҳоншумул аҳамиятга молик корхоналар, тараққий топган қишлоқ хўжалиги, дунёга довруғи кетган олтин пахтазорлар, боғу-роғлар, равнақ топган маданият ва санъат ўлкасига айланган қуёшли Ўзбекистонимиз — Ленин ғояларининг, Октябрь идеяларининг халқларимиз тақдирида ўйнаган буюк ролини, бу ғояларнинг қудратли ўзгартувчилик ва яратувчилик миссиясини бутун дунёга аниқ кўрсатиб турибди.

Совет халқларининг қардошлик оиласига уюшган, унинг тенг ҳуқуқли, забардаст аъзоларидан бирига айланган республикамиз моддий ва маънавий юксалишнинг шундай чўққисига кўтарилдики, бу зафарларнинг бош ижодкори, ташкилотчиси ва раҳбари бўлган Коммунистик партиямиздан абадий миннатдормиз.

Қуёшли Ўзбекистонимиз харитасига бир назар солган киши, бу ғалабаларнинг миқёси ва даражасини кўз олдига келтиради. Икки буюк дарё — Аму ва Сир бўйлаб қулоч ёйган, гигант ва замонавий шаҳарлар билан безанган, чўлларни гулистонга айлантирган, чексиз водийлар ва воҳаларда коммунизм фаровонлигини бунёд этаётган, Ильич чироғлари билан зийнатланган, пахтазорларнинг оппоқ нури билан шуълаланган, ер ости бойликлари мавж уриб, халқимизга хизмат қилаётган, фаннинг мўъжизаларини рўёбга чиқараётган, санъат ва маданиятда мислсиз зафарларни қўлга киритаётган республикамизнинг мавқеи ва салмоғи қалбларимизни ифтихор ва қувонч ҳислари билан тўлдиради.

Совет Ўзбекистонининг шонли эллик йил ичида эришган ғалабаларини санаб адо этиб бўлмайди. Бу давр ҳақида ўйлар эканмиз, тасаввуримизда Чирчиқ ва Бекобод, Олмалиқ ва Навоий каби янги-янги саноат шаҳарлари, гулистонга айланган Мирзачўл, Қарши ва Ёзёвон чўлларида гуркираётган ободонлик масканлари, равон йўллар, зилол каналлар кўрк очади. Бу давр ҳақида ўйлар эканмиз, кўз ўнгимизда осмон билан ўпишган тўрт миллион тонналик «оқ олтин» хирмонлари, қуёшда мавжланган буғдойзорлар, қирлар бағрини тўлдирган саноқсиз чорва сурувлари, ипак-пилла бойлигимиз, Марғилон атласидай жилваланган экинзорларимиз ва бу бойликларнинг ижодкори, яратувчиси меҳнатсевар, бахтиёр кишилар намоён бўлади. Бу давр ҳақида ўйлар эканмиз, кўз ўнгимизга, энг аввало, ҳамма ғалабаларимизнинг туб асоси — халқларимиз дўстлигини келтирамиз. Халқларимиз дўстлиги, уларнинг елкама-елка, оға-ини бўлиб, бир мақсад, бир муддао йўлида — коммунизм йўлида хизмат қилиши бу улуғ даврда эришган энг ажойиб, бебаҳо ғалабамиздир.

Ўтган йил баҳорида республикамиз пойтахти Тошкент бошига оғир кулфат тушди. Табиатнинг ғалаёнли кучи — зилзила шаҳримизга каттагина вайронгарчилик келтирди. Ер қаърининг асов тебранишларидан жароҳатланган пойтахтимиз оғир кунда ёлғиз қолмади. Бутун мамлакат, барча қардошларимиз Тошкентга зудлик билан ёрдам қўлини чўзди. Бу улуғ ҳашарнинг бошида қадрдон Москвамиз турди. Киевдан, Бокудан, Минскдан, Таллиндан, Тбилисидан, Ашхободдан, Олмаотадан, хуллас СССРдаги жуда кўп кондош-жондош шаҳарлардан биродарларимиз етиб келишди. Улар халқимиз кўнглини кўтариб, оғиримизни енгил қилиб, пойтахтимиз бўйлаб, улкан қурилиш ишларини бошлаб юбордилар. Бошпанасиз қолганлар, янги, яхши уйлар билан таъминланди. Бу воқеага яқиндагина бир йил тўлди. Шу кунларда Тошкент катта матонат билан қайта қурилмоқда. Мардлик ва жасорат шаҳри яқин бир-икки йил ичида Иттифоқимиздаги энг гўзал шаҳарлардан бирига — Шарқнинг чинакам машъалига айланишига ишончимиз комил. Шаҳар марказида чирой очаётган, кўркам, баланд, ойнабанд иморатлар, барпо қилинаётган яшил хиёбонлар, маданият кошоналари шаҳримизнинг кўрки, ленинча абадий дўстлигимизнинг ажойиб фахри бўлиб қолажак.

Бу сўлим баҳор — Май эртасида саф-саф бўлиб ўтаётган байрам колонналарига хурсанд ва мамнун боқар экансиз, хаёлингиздан ана шу гаплар, шу воқеалар ўтади.

Пойтахтимизнинг улуғ Ленин номидаги бош майдонидан ўтаётган азиз ва бахтиёр кишиларимизнинг шод чеҳраларига, хурсанд кайфиятларига, дадил қадамларига боқиб, қалби меҳнат ва ижод завқ билан тўлиб тошган, янги-янги режалар билан қанотланган, фазоларни забт этишга отланган, ҳаёт мўъжизаларини яратаётган ватандошларнинг мамнун сиймоларини, эллик йиллик тарихимизнинг буюк ютуғи бўлган — совет кишисини, дунёда энг юксак ғояли давр инсонини кўриб, қувонасиз, ғурурингизга ғурур қўшилади.

Бугун бепоён улуғ Ватанимизда наврўз байрами. Бутун мамлакат ижод тантанаси билан чулғанган. Қардошларимизнинг зафарли намойишлари кўз олдингиздан ўтади. Бугун пойтахтимиз — Москвадан жаҳонга эрку бахтимизни намойиш қилувчи табрик ва олқиш сўзлари янграйди. Бугун прогрессив инсоният Ватанимизнинг байрам жамолига боқиб, ўзларининг янги социалистик ҳаёт учун курашларида, империализм хуружларига ва мустамлакачилик зулматига қарши курашларида биздан — Ленин диёридан ибрат ва илҳом оладилар.

Жаҳон бўйлаб қанот ёзавер, баҳор ва бахт байрами!

«ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН» ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

1967 йил 21 апрелда академик Д. В. Скобельцин раислигида «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитетининг мажлиси бўлиб ўтди.

Комитет 1966 йилги халқаро Ленин мукофотларини бериш тўғрисида тушган таклифларни кўриб чиқиб, бу масала устида қарор қабул қилди.

Бугун комитетнинг халқаро Ленин мукофотлари бериш тўғрисидаги қарори эълон қилинаётир.

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитетининг қарори

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» 1966 йилги халқаро Ленин мукофотларини бериш тўғрисида

Тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураш соҳасидаги жуда катта хизматлари учун қуйидагиларга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари берилсин:

Мартин НИМЕЛЛЕРГА — пастор, жамоат арбоби (Германия Федератив Республикаси).

Абрахам ФИШЕРГА — адвокат, жамоат арбоби (Жанубий Африка Республикаси).

Давид Альфаро СИКЕЙРОСГА — рассом, жамоат арбоби (Мексика).

Иван МАЛЕККА — олим, жамоат арбоби (Чехословакия Социалистик Республикаси).

Рокуэлл КЕНТГА — рассом, жамоат арбоби (Америка Қўшма Штатлари).

Гэрберг ВАНКЕГА — жамоат арбоби (Германия Демократик Республикаси).

Москва, 1967 йил, 21 апрель.

Мартин НИМЕЛЛЕР — Абрахам ФИШЕР — Давид Альфаро СИКЕЙРОС — Иван МАЛЕК — Рокуэлл КЕНТ — Герберг ВАНКЕ

СССР мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1967 йил 1 Май — № 109 — Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар! Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Бугун совет халқи, Армия ва Флот жангчилари меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, барча мамлакат ишчиларининг бирлик ва қардошлик куни Биринчи Майни байрам қиладилар.

Бу порлоқ байрамни улуғ Ватанимиз шонли юбилей — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 ёшга тўлган йилида нишонламоқда.

Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашган совет халқи КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида мислсиз завқ, беқиёс ғайрат билан меҳнат қилмоқда, жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини тинмай мустаҳкамламоқда.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларнинг меҳнаткашлари совет халқи билан бирга янги турмуш йўлидан ишонч билан олға бормоқдалар. Жаҳон социалистик системаси халқаро майдонда ўз позициясини кундан-кунга мустаҳкамламоқда, унинг жаҳондаги воқеаларнинг боришига таъсири тўхтовсиз ўсиб бормоқда.

Совет Иттифоқи тинчлик ва халқлар ўртасида ҳамкорлик сиёсатини қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келмоқда, низоли масалаларни тинч йўл билан ҳал этишга ҳаракат қилмоқда.

АҚШ бошчилигидаги империалистик давлатларнинг ҳукмрон доиралари бунга бутунлай қарама-қарши ташқи сиёсат йўлини ўтказиб келмоқдалар. Улар Вьетнам халқига қарши жиноий урушни тобора кенгайтирмоқдалар, агрессияни ер куррасининг янги районларига ёйишдан иборат мудҳиш режаларни тузмоқдалар.

Европадаги мавжуд чегараларни ўзгартириш умидидан воз кечмаган, атом қуролини очиқдан-очиқ даъво қилаётган Ғарбий Германия реваншчилари жаҳонга жиддий таҳдид солмоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати жаҳонда вужудга келган вазиятни ҳисобга олиб, бутун совет халқининг ҳушёрлигини ошириш, ватанимиз хавфсизлигини янада мустаҳкамлаш, СССР Қуролли Кучларининг қудратини ошириш учун барча зарур чораларни кўрмоқдалар.

Сизларни 1 Май байрами билан табриклайман ва қутлайман, жанговар ва сиёсий тайёргарлик ишларида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришда сизларга янги муваффақиятлар тилайман.

Армия ва Флот жангчилари! Жанговар тайёрликни ҳормай-толмай оширингиз, ҳарбий маҳоратни муттасил такомиллаштирингиз, ўз сафларингизда интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлангиз, коммунизм қурувчи совет халқининг бунёдкорлик меҳнатини ҳушёрлик билан муҳофаза қилингиз.

Меҳнаткашлар халқаро байрамини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун Биринчи Майда маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарлар: Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одесса ва қаҳрамон қалъа Брестда йигирма марта тўп отиб, салют берилсин.

Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, барча мамлакатлар ишчилар синфининг бирлик, қардошлик куни бўлган 1 Май!

Яшасин буюк совет халқи ва унинг қаҳрамон Қуролли Кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР Мудофаа Министри
Совет Иттифоқи Маршали
А. ГРЕЧКО.

БАҲОР ҲИКОЯСИ

УЙҒУН,

Ўзбекистон халқ шоири.

Баҳор дунёмизнинг навқиронлиги,
Ёшлигидан ҳар гал ҳикоя сўзлар.
Кўмкўк чучмўмани, қизил лолани
Кўрганда севинчдан яшарар
кўзлар.

Ҳаёт қудратини намойиш қилур
Ерга бахмал ёпган яшил сабзазор.
Булбуллар бекорга сайрамайдилар,
Уларнинг тилида баҳор мадҳи бор.

Зўр қудрат сезаман баланд
тоғлардан
Шарқирашиб оққан ирмоқларда
ҳам.
Ҳаёт жилвасини кўраман яққол
Гул хандасида ҳам, япроқларда
ҳам.

Фақат шоир эмас, шоир табиат
Ҳар одам гўзаллик шайдоси, инон!
Доим табиатга, ҳаётга ошиқ
Шоир табиатли ҳақиқий инсон.

Баҳорда қизларнинг гуллар
ҳуснига
Маҳлиё бўлишиб туриши шундан.
Ҳатто, яшаргандай мўйсафид-
ларнинг
Чаккага гул тақиб юриши шундан.

Тинчлик ва меҳнатдан гуллайди
олам,
Дунёда мўътабар нарса йўқ ундан.
Инсон мамнун бўлар ҳар бир
осуда,
Табассум ва шодлик бахш этган
кундан.

Аммо, ёвузлар бор қора ниятли,
Дунёнинг кўркига кўз олайтирган,

Атом бомбасини ушлаб қўлига,
Дунёни қул қилиш йўлига кирган.

Қонсираб улишар океан ортидан,
Инсонлар бахтига қасд қилган
пастлар!

Жумла жаҳонга биз ҳоким бўлсагу,
Оламни ямласак, дейди, нокаслар!

Ушалар Вьетнам гўдакларининг
Бошига тўхтовсиз бомба ёғдирар.
Ушалар истайди: эрк
деганларнинг
Юзига тушмаса ҳеч вақт ёғдулар!

Ғарбий Германия, Грецияда
Шулар бош кўтарар яна қонсираб.

Шулар Африкада қутурган итдай
Изғишиб юрибди терлаб, ҳансираб.

Бу ҳол ҳушёрликка чақирар бизни,
Ғафлатда қолмангиз, азиз
инсонлар!
Ёвузлар дастидан юз бериб даҳшат,
Ер курраси бўйлаб оқмасин
қонлар!

Атом қуроллари, ракеталарнинг
Қудрати, суръати кучайган сари,
Ер шари кичрайиб бормоқда,
худди —
Кўриниб тургандай курранинг
бари.

Ракеталар учун Ер Куррасининг
У бошидан бу боши бир қадам,
холос!
Муқаддас бурчимиз шу она Ерни
Даҳшат, ҳалокатдан айламак
халос!

Бошлангандан бери ракета асри
Курра кафтда турган юракка
ўхшар.
Мардона қўл билан сақлайди уни,
Агар яшамоқни истаса башар!

Асло мумкин эмас ғафлатда
қолиш!
Биламиз қудратли атомлар сирин.

Агар кнопкалар босилса ногоҳ,
Минутлар ҳал қилур жаҳон
тақдирин!

Дунёда беҳисоб тинчликсеварлар,
Бизнинг қўлимизда дунёнинг
бахти!
Табиат яшарар меҳнатимиздан,
Гулларга бурканар гўзаллик тахти!

Сайроқ булбуллари, хушбўй
гуллари
Билан қувонтирар ҳар йил гул-
баҳор.
Токи биз тирикмиз бахту саодат
Азиз инсонларга доим бўлар ёр!

Ҳилпиратиб Қизил байроқларини
Ҳар йил шодлантирар бизни гўзал
Май!
Яшнар йилдан йилга табиатдаги,
Гўзал ҳаётдаги абадий чирой!

29 апрель, 1967 й.

СССР ПАРТИЯ — ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА БОРАДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг таклифига биноан, шу йил май ойининг биринчи ярмида расмий визит билан Болгарияга боради.

Делегация бу ерда бўлган вақтида Болгария Халқ Республикаси билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида янги шартномани имзолаш кўзда тутилади.

ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМАН...

ЗУЛФИЯ,

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ШОИРАСИ.

Коммунистик жамиятимиз, етук халқимиз ўз янги даврининг 50 йиллигида Май байрами оғушига кириб бораяпти.

Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи номи билан машҳур ва магрур Ватанимни мен яхши биламан, қаттиқ севаман, буюк Ватанимиз бепоён тупроғининг кўп ерларида бўлганман, унинг яқинйироқларини санъат ва адабиёт, фан ва матбуот кўмагида ҳам таниб, дўстликнинг чегара билмас иссиқ туйғулари билан ҳис қилиб олганман, севиб қолганман.

Май оғушига кириб бораётган қай шаҳарни тасвирлаб қайси хонадондаги бахтиёрликдан ҳикоя қилай? Гуркираб ётган майса буғдойзорларининг бепоёнлигини катта қалбингизга олиб кирайми, ёки 4 миллионлик юбилей йили пахтаси чигитларининг бўлиқ тупроққа тикилиб, янги ҳаёт бошлаётганидан сўзлайми?

Ватанимиз кўкси, қалби бўлган улуғ Москванинг байрамги қиёфасидан ёки революция бешиги Ленинграддан эшитасизми?

Мен бугун Белоруссиядан ҳам, Украинадан ҳам, Қозоғистондан ҳам ҳикоя қилишим мумкин. Ватанимнинг ҳамма еридан, халқларнинг энг яхши фазилатлари ҳақида, меҳри, ҳамияти ҳақида — хуллас инсонлар қалбининг гўзаллиги, халқининг қудрати деб аталган дўстлик ҳақида, бирдамлик, биродарлик ҳақида бениҳоя сўзлашим мумкин.

Партиямиз Марказий Комитетининг 1 Май чақириқларини ўқийман: «Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, барча мамлакат ишчилар синфининг бирлик ва қардошлик куни — 1 Май!» деб бошланади. Жумла устида мулоҳаза юритаман, халқаро буюк бирдамлик аввало ҳар бир кишининг оиласидаги бирдамлик, аҳиллик, дўстликдан бошланади деб ўйлайман ва қардошлик бирдамлик, биродарлик, дўстликнинг буюк тимсоли бўлган улуғ оиламиз — Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг ажойиб, улкан маъноси олдида бош эгаман. Шундай халқгина меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлигини мустаҳкамлашда байроқдор бўлиши мумкин. Некки, бутун тузуми билан, хатти-ҳаракати билан, назарияси ва амалиёти билан ана шу бирдамлик, биродарлик, дўстликни намойиш қилиб келяпти совет халқимиз...

Дарвоқе мен Май оғушига кириб бораётган Ватанимнинг шаҳар, қишлоқлари қиёфасидан сўзламоқчи эдим.

«Қаеринг оғриса, ўша еринг жон» дейдилар.

Менинг ҳам вақти-вақти билан сирқираб оғриб турган жоним ҳозир Тошкент. Лекин азиятн жонимга азиз, фазилати дилим қувончи! Аммо бу ёлғиз менинг туйғу ва ҳисларим дардим ва қувончларимгина эмас, Ўзбекистонликларникигина ҳам эмас, бутун совет халқларининг, мен буни комил ишонч билан Иттифоқ ҳаётимиз китобидан кўчиряпман.

Эсимда. Улуғ Ватан уруши йиллари. Русининг ҳам ўзбекнинг ҳам, украиннинг ҳам, қозоқнинг ҳам — ҳамманинг уйи гўё ўша уқ ёғилаётган ерлар эди. Биз ўз уйимизни, Ватанимизни, озодлигимизни ҳаммамиз биргалашиб сақлаб қолдик. Ҳамманинг оғриб турган жони ўша ерларда эди, ўша пайтда...

Дарвоқе, мен Тошкент ва унинг байрам қиёфаси ҳақида сўзламоқчи эдим.

Тошкент! Тошкент деса ҳар кишининг юрагини дард сирқиратиб, қандайдир катта, ёрқин, эзгу бир куч қувончли тўлқинга солади. Шахсан менинг дилимдан бундан бир йил илгариги Тошкентдаги хотиралар ранги сира-сира ўчмас. Ота-онамнинг меҳнаткаш қўллари ҳароратини ўзида сақлаб тургандай азиз уйимнинг деворлари қулаб кетганига ачинмайман десам, чин эмас, или шеърларим муҳокама қилинган ёзувчилар союзи биноси бузилиб кетганига афсусланаман, ёки муҳаббатли ёшлигим кечган кўчаларнинг таниш қиёфасини соғинаман десам, ишонсангиз бўлади. Назаримда ҳамма ҳам шундай. Бу инсон табиатига хос туйғу бўлса керак. Негаки сизни ўраган ҳамма нарса сизнинг ҳаётингизнинг бир парчаси бўлиб қолади.

Лекин янги Тошкент, янада азим ва кўркам Тошкент қурилаётганидан бахтиёрлигимнинг чеки йўқ. Ниҳоят азим ва кўркам бўлади, жасоратлилар Тошкенти.

Жасорат! Жасорат нима? Жасорат ўзини танҳо ҳис қилмаслик, назаримда, кишини суяб қоладиган, қутқариб қоладиган меҳрибон қўлнинг борлигини ҳамиша ҳис қилиб туришнинг номи жасорат. Тошкентликларнинг ана шундай суянч, таянч ва меҳрибонликни дарҳол ҳис қилиб олганлари жасорат эмасми!

Қадимгидек Тошкент кўчаларида кезишни севаман Ҳар сафар хилма-хил туйғулар билан қайтаман. Эрта баҳор эди. Баҳорнинг жамият ғами ва шодлиги жароҳати ва фароғати билан иши йўқ эканини энди фаҳмлабман Бульдозерлар кўчириб ташлаган бинолар вайронасида улкан баҳорнинг бир япроғи бўлиб оппоқ бодом гуллаб ётибди. Лекин баҳор инсонга гўзаллиги билан, уйғониши билан, келажак ҳосилга ҳомилалиги билан зарур. Шунинг учун баҳайбат бульдозер ҳам ардоқлаб ўтибди. Бульдозер бошқарувчи ҳам бинокор, шунинг учун бу ерда табиат билан бирдамлик сақлабди.

Бинокор! Қайси бинокор, дўст, ҳамдам, ҳамдард, қардош ҳақида ҳикоя қилай? Москвиданми, Горькийданми, Ереванданми, ахир бутун Иттифоқ қуряпти Тошкентни. Қардошлар бутун бир шаҳар аҳолисига анчаки бошпана эмас, хонадонлар қуряпти.

Ҳар куни [illegible] тушадиган қурилишлар манзараси [illegible] тўлишади. Усмон Юсупов номидаги [illegible] ўта туриб ўқийман: «Ленинград [illegible]нтга!» — икки Ленин орденли қаҳра[illegible] шаҳар қурадиган микрорайонда 29 кўп қаватли уйда 1522 хонадонга квартира, 680 ўринли болалар боғчаси 960 ўқувчи учун мактаб қуради! Бу вазифани Ленин орденли Ленинград бош қурилиш идораси бажаради. Қурувчилар май оқшомида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси байроғини кўтарма кранда, юксакда ҳилпиратиб қўйиб, ўзлари тошкентликлар билан байрам қилишяпти.

Ленин номли майдондан ўтаман. Унда ҳам янги манзара. Шиор: «Мамлакатга 4 миллион тонна пахта берамиз», байроқлар янада юксак. Қурилишлар пештоқида ва кўтарма кранларда байроқлар ҳилпирайди. Бу менинг назаримда қурувчилар, дўстларимиз қалбидаги байрамнинг, ҳурмат ва садоқатнинг, муҳаббат ва меҳнат берган ифтихорнинг ёрқин намойиши эди.

Марказий Универмаг ёнидан ўтаман.

«Украина» қураётган микрорайонда, 12-корпусдан иборат, 2600 ўқувчига мўлжалланган экспериментал мактаб, 280 ўринли болалар боғчаси қад кўтармоқда.

Чилонзор! Чилонзорда қурилган, қурилаётган уйлар сон минг — Москва, Днепропетровск шаҳарлари, Болтиқбўйи, Ўрта Осиё республикалари қуряпти...

Ниҳоятда гўзал, нур ва самога кўкрак керган азим кўркам бинолар, кенг кўчалар ва шу баҳор билан тенгқур ниҳоллар. Мана, ҳали шаҳар тарихи билмаган кенг кўчалардан бирида оқ ғиштлардан қурилган кўп қаватли уйлар карвони. Биринчи уйининг пештоқида «Белорус халқидан тошкентликларга бахтиёрлик учун!» деб ёзиб қўйилган. Ўқийман, юракларим тўлқинини жиловлайман. Бахт учун, бошпана учун, жароҳатга малҳамлик учун қуллуқ деб ураётгандай юрагим.

Мен ўша машъум 26 апрелни эслайман. Унда бахтиёрлик учун бизга кўп нарса керак эмас эди Оилангда ҳамма тирик эканини билиш бахт эди Кейин кўчага югуриб, қўни-қўшниларни омон кўрдинг, бахтиёрсан. Бирдан эсингга тушади: қаердадир қизинг оиласи билан, қариндошларинг, дўстларинг! Уларнинг омонлигидан хабар топдинг, бахтиёрсан. Гўё сенга бошқа ҳеч нарса керак эмасдай...

Аммо, бизнинг дард бутуниттифоқдаги қардошлар қалбини сирқиратди. Қаеринг оғриса ўша еринг жон дегандай, мамлакат, ўйлагани суягани, ардоқлагани биз Тошкентликлар бўлиб қолдик. Тошкент дарҳол тикланиши керак. Оддий омонат чодир палаткадан тортиб, фан саройлари қурилишигача бўлган улуғвор ишларнинг барчасини режалаб, амалга оширмб, бизга ғамхўрлик қилган партия ва давлатимиздан, дўстларимиз, қардошларимиздан беҳад миннатдормиз. Бунақанги қурилиш кўламини, бунақанги қурилиш техникасини, суръатини кўрмасанг, фараз қилиш амримаҳол эди. Бугунгидай май манзарасини-чи?

Дарвоқе, май тонгига кириб бораётган навқирон, қадимий шаҳрим ҳақида сўзламоқчи эдим. Мен уни оғушлай олмайман, Чилонзорни ҳам, Вискоовольт томонини ҳам, дорилфунунлар шаҳри томонини ҳам, бошқа томонини ҳам ҳатто нигоҳлай олмайман.

Фараҳбахш Май тонгини яқинлаштириб оқшом тушяпти, миллион деразалардан турли-туман рангда нур ёғиляпти кенг кўчаларга. Ҳаммасида меҳрибон қардошларига ташаккур ҳислари билан тўла бахтиёр тошкентликлар байрамни кутиш тараддудида, ҳамма нарса муҳайё, иссиқ сув, газ, ҳамма-ҳамма қулайлик.

Деразасидан ҳозирча нур тўкилмаган бинолар бошида кўтарма кранда байроқ. «Яшасин 1 Май» деб шиор осиб, бир жуфт шар ҳам боғлаб қўйишибди унга. Ғафур Ғулом номидаги саноатли шеърнятидай поёни кўринмас равон кўчадан қайтаман.

Тонг яқин. Мана шу кўчалардан, том маънода азим шаҳарнинг ҳамма кўчаларидан жасоратли тошкентликлар ҳам унинг садоқатли азамат қурувчи қардошлари ҳам қон-қардошлик бирдамлик, дўстлик байроғи остида намойишда Ленин майдонига қараб оқади Ҳали кўпориб, бузиб улгурилмаган, жароҳат яшаётган уйлар ўртасида адашиб, янги қурилган дастлабки биноларнинг дўстликдай метин, мустаҳкам ғиштларини силаб байрам ели эсади. Тошкентдан ел қанотида тарқалаётган куй ва шиорлар ҳавони тутади. «50 йиллик юбилей шарафига олинган мажбуриятларни бажарамиз!» — деган шиорлар билан бир қаторда меҳр-муҳаббат учун, бутун бир шаҳар аҳолисига қурилган ажойиб макон учун ташаккур сўзлари тинмай янграб туради.

Мен Тошкентдан гапирдим, Ўзбекистонлик ватандошларим! Бундай муътабар айёмда муқаддас эзгу-ҳисларим ҳақида гапирдим. Бу бирдамлик қардошлик, ҳамдамлик, ҳамдардлик байрамида шу олижаноб ҳис ва қудратнинг мужассам тимсоли Тошкент бўлиб қолганидан гапирдим. Унинг қадим тарихига қардошлик ёзаётган саҳифаларнинг бир зарвара-ини шарҳладим, холос.

Тонг яқин Жонажон совет Ватани кўксида май байрами тонги отади. Ватанимиз пойтахти Москвадаги каби, иттифоқдош республикалар пойтахтидаги каби, қаҳрамон катта-кичик шаҳарлардаги каби бутун, яхлит бахтиёр, мустаҳкам Тошкент устида байрам тонги отади.

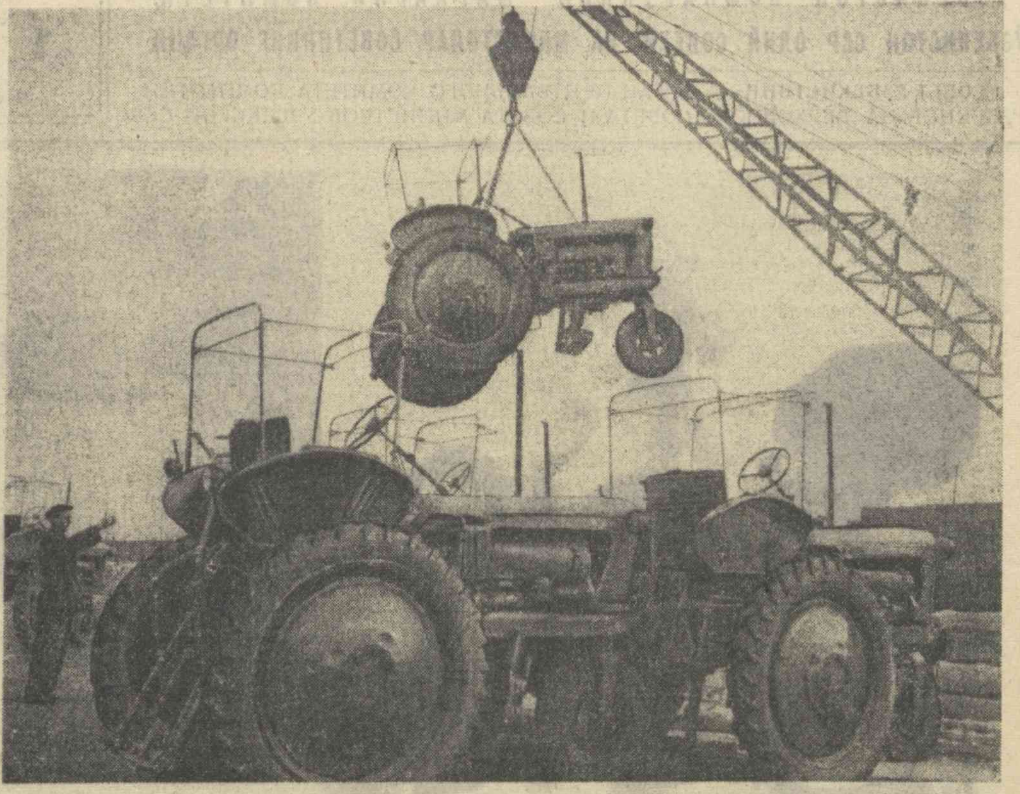

В. И. Ленин мамлакатимизда юз минг трактор бўлишини орзу қилган эди. Тошкентдаги тракторйиғув заводи коллективи корхона ишга тушгандан буён юз мингтадан ортиқ трактор ишлаб чиқарди Завод меҳнаткашларининг меҳнати сингган машиналарни эндиликда Ўзбекистондагина эмас, балки мамлакатимизнинг бошқа пахтакор республикаларида ҳам, Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Европа мамлакатларида ҳам кўриш мумкин. Машинасозлар юбилей йилида 20 мингта—ўтган йилдагига қараганда 1200 та кўп трактор ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар. Суратда: корхонада тайёрланган тракторлар жўнатишга ҳозирланяпти.

А. Горокрин ва Б. Мазур фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ДАШТДА ЗАВОД

Бундан уч ой муқаддам Мирзачўлда ташкил этилган Пахтакор райони марказида қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчи йирик завод қурилиб фойдаланишга топширилди. Энг сўнгги замонавий лойиҳалар асосида бунёд этилган бу корхона йилига қарийб 3 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб бериш қувватига эга. Завод ҳозир чўл қурилишларига бир кеча-кундузда 180 минг тонна бетон қоришмаси, блок ва плита конструкциялар ишлаб бермоқда.

ФЕРМА ЮЛДУЗЛАРИ

Ҳар касбнинг ўз гашти сурури бор. Гап опа-сингиллар — Мунаввара ҳамда Инобатхонлар ҳақида боряпти. Мунаввара фермага келган дастлабки кунларини сира-сира унутмайди У соғувчилик касбига меҳр қўйди, илғорлар ёнидан кетмади. Орадан кўп вақт ўтмай хўжаликдаги моҳир сигир соғувчилардан бири бўлиб етишди.

Балки Инобатхон ҳам фермага келмаганида, опасининг сут соғаётганини кузатмаганида бу касбга ихлос қўймаган бўлар эди. Унинг соғувчилик касбини эгаллашида опаси мададкор, маслаҳатгўй бўлди.

Инобатхон қайси бир куни фермага келди-ю, соғувчиларнинг ишига маҳлиё бўлиб қолди. Уйига қайтгач айниқса опаси Мунавваранинг чаққон ҳаракатлари унинг кўз олдидан бирма-бир ўта бошлади. Сигир соғишни ўрганиш истаги унинг қалбини тўлқинлантириб юборган эди.

Шу-шу бўлди-ю, Инобат фермага тез-тез қатнайдиган бўлиб қолди. Сигирларга қараши, сут соғишни аста-секин ўргана бошлади. Инобат бора-бора серғайратлиги, эпчиллиги ва ишни пухта бажара олиши билан фермадагиларнинг диққатини ўзига тортди Ҳадемай Инобатхон илғорлар сафига ўтиб олди ва кўп ҳамда серқаймоқ сут соғишда бошқаларга ҳам ўрнак кўрсата бошлади. У ҳам опаси каби 15 бош сигирнинг ҳар биридан дастлабки йили 3.500 килограммдан сут соғиб олди.

Шундай қилиб Инобатхон меҳнатда чиниқа бошлади. У опаси билан ёнма-ён туриб сигир соғди. Опа-сингилларнинг орзулари рўёбга чиқди. Улар пешқадам бўлиб қолдилар.

Сиз Тошкент область, Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозига бориб қолгудек бўлсангиз, сут-товар фермасида жонбозлик кўрсатиб ишлаётган Мунаввара ва Инобатхоннинг номини ҳурмат билан тилга олишади. Чунки опа-сингил Исҳоқовалар ўзларининг ҳалол ва фидокорона меҳнатлари туфайли кўпчилик олдида обрў-эътибор қозондилар.

Опа-сингиллар мусобақасига Карима Шерматова, Муҳаббат Тиллаевалар ҳам қўшилишди..

Улар юбилей йилида ҳам фермада илғорликни қўлдан беришмайди. Олинган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун куч ва ғайратларини аямай меҳнат қилишяпти.

Р. МУҲСИМОВА.

САҲРОНИНГ БУГУНГИ МАНЗАРАСИ

Газли геология экспедициясининг бошлиғи Мансур Хўжаев билан ҳамсуҳбат бўлиб, саҳро ҳақида гап очсангиз, шоир бўлиб кетади. Оламда Қизилқумдан бой, Қизилқумдан сахий хазина йўқ экан деб чиппачин ишонасиз. Мансурнинг бобо-бобокалонлари деҳқон ўтган. Меҳнат билан кун кўришган. Ернинг қадрига етадиган одамлар эди. Мансур деҳқон бўлмаса ҳам, лекин ерга ишқи тушган. Пармаловчи. Она—ер хазиналарини очувчи. Қизилқум жавоҳирларини топган одамлардан бири.

Мансур ҳам кўпчилик тенгқурлари қатори ўзининг меҳнат биографиясини Қизилқум бойликлари билан чамбарчас боғлаган йигит. Мансур сингари йигитлар Қизилқумда ишлаб, тажриба орттириб, ер томирини пайпаслаб топиб, кон очадиган бўлиб қолишди. Хазинатопарлар билан сўзлашганингда, фанимиз нақадар юксалиб кетганлигини, кон қидириш техникаси нақадар мукаммаллигини яна бир бор чуқур ҳис қиласан, киши.

Мен яқинда вертолётда Қизилқум ва Қорақум саҳросини, Устюрт ясси тоғлигини учиб ўтдим. Вертолётдан қараганда, киши кўз ўнгида ажиб манзара гавдаланади. Одам оёғи тегмаган йўлларда «газ»лар ва «зил»лар, қувур ортган қудратли машиналар ўрмалаб кетяпти. Йўл бошида пармалаш вишкалари, компрессор станциялари қад кўтарган. Посёлкалар кўзга чалинади. Ана шу бепоён саҳрода мамлакатдаги энг катта конлар очилди. Бу конларнинг энергияси бутун ер шарини табиий газ билан таъминлашга етади, десак лоф бўлмас.

Контопарлар ҳали Қизилқум саҳросининг хазиналар сарҳисобини чиқаришгани йўқ. Ҳали бу соҳада иш ошиб-тошиб ётибди. Лекин ҳозиргача топилган конлар ҳам кишини ҳайратга солади. Газлининг ўзидагина 600 миллиард кубометр газ бор.

Ўрта Осиё—Марказ газ қувури ҳам ана шу саҳролардан бошланади. Бу қувур беш йилликнинг улкан қурилиши, 60-йиллардаги энг катта иншоотлардан биридир. Газ қувурининг узунлиги 4600 километр бўлади. Диаметри 1 метру 2 сантиметр бўлган қувурдан бир кеча-кундузда 15 миллион кубометр табиий газ оқиб туради. Бу Ўрта Осиё-Марказ газ қувурининг биринчи навбати бўлиб, уни оловкорлар Улуғ Октябрнинг 50 йиллигигача қуриб битказишга аҳд қилганлар

Кейинча газопроводнинг иккинчи навбати ишга туширилади. Иккинчи навбат қувурлари Каспий ёқасида очилган конлардан бошланади. Бу қувурларнинг диаметри 1 метру 20 сантиметр бўлади. Ҳозир металлургия корхоналарида ана шундай қувурлар тайёрлаш йўлга қўйилган. Жаҳондаги ҳеч қайси мамлакатда диаметри шу қадар катта бўлган қувур ишлаб чиқарилаётгани йўқ. Газ қувури лойиҳасини тузган мутахассисларнинг ақлига балли қурилишга сарфланган капитал маблағлар тўрт йил ичида ўзини қоплайди.

Оловкорларнинг омадини қарангки, газ қувуридан бор-йўғи 16 километр нарида жуда катта ёнилғи кони топилиб қолди. Агар бу кон очилмаганида, саҳро ичкарисидаги янги конларни ишга тушириш ва 100 километр наридан қувур тортиб келишга мажбур бўлинарди. Хомчўт ҳисобларга қараганда, Очоқ конида 170 миллиард кубометр газ бор.

Ўрта Осиё-Марказ газ қувурида ишлаётган одамларнинг қалби қайноқ, фаҳм-фаросати ўткир. Қурилишда қатнашаётган одамлар ҳам ёш, ҳам билимдон. Уларнинг кўпчилиги 25 баҳорни кўрган. Трассадаги энг катта идора—газ қувурининг Ўрта Осиё дирекцияси бошлиғи Станислав Юдин энди 35 га кирибди. Лекин улар—оловкорлар — кўпни кўришган. Газли шаҳрини қурган, Бухоро—Урал магистралини тортган одамлар ҳам улар. Улар саҳро йўлларидан юриб, тажриба тўплашган. Агар ана шу тажрибани ёшлик ғайратига кўпайтирсак, шундай бир аланга пайдо бўладики, унинг оти ижодий меҳнатдир.

Шу ўринда бир мисол келтириб ўтсам. Маълумки, кон топилгандан бошлаб, уни ишга туширгунча 6-8 йил ўтарди. Аввало разведка мақсадларида қудуқлар қазиларди. Кейин коннинг ҳажми аниқланарди ва ниҳоят запаслари ҳисоблаб чиқиларди. Кейин кон лойиҳаси тузиларди, лойиҳа амалга ошириларди ва ҳоказо. Йиллар эса ўтиб бораверарди, кондан сариқ чақалик фойда бўлмасди...

Очоқ кони очилганида Юдин ва унинг ҳамкасб дўстлари эски йўлдан бормасак, қалай бўлар экан деб ўйлаб қолишди Ҳақиқатан ҳам кон трасса бўйида эди. Агар унда бор-йўғи 3-4 миллиард кубометр газ бўлган тақдирда ҳам конни бирданига ишга тушириб юбориш катта фойда берарди. Шу боисдан ҳам Юдин бошлиқ геологлар 6-8 йил пойлаб ўтиришмади. Бирданига эксплуатация қудуқлари қазишга жазм этишди. Шундай қилиб, пармалашнинг ўзидаёқ анчагина маблағ тежаб қолинди. Газ қазиб олиш бошлаб юборилди Шундай қилиб, кон очилгандан кейин бор-йўғи 8 ой ўтгач Очоқдан саноат эҳтиёжлари учун табиий газ қазиб олинди. Шу йилнинг охирига бориб бу янги кондан бир кеча-кундузда 10 миллион кубометр газ олинади. Уддабуронлик билан иш тутиш шарофати: кон 8 йилда эмас, 8 ойда ишга туширилди.

Биз, оловкорлар, газ қувурлари ётқизаётган азаматлар билан хайрлашиб, яна вертолётда Газлига учиб кетдик. Вертолётдан туриб саҳрога яна назар ташлар эканман, хаёлан унинг бағрида обод шаҳарларни кўргандай бўлдим. Ўйлайманки, хаёлимдаги шаҳарлар сароб эмас, балки саҳронинг эртанги куни. Ҳозир Қизилқум ва Қорақумда, Устюрт ясси тоғликларида ҳамма қийинчиликларга бардош бериб ишлаётган одамлар келажакни ёрқин кўриб турибдилар.

А. КОМАРОВСКИЙ.

АНТИҚА РАСМ

Алишер Навоий номли кутубхонанинг антиқа китоблар бўлимида мана шу сиз кўриб турган расм топилди.

Антиқа расмлар билан қизиқувчилар бу расмнинг номаълум рассом томонидан чизилган асарнинг кўчирилган мусхаси эканлигини айтмоқдалар. Расм Россияда май байрамига бағишлаб чиқарилган расмларнинг тўнғичидир. Ўша пайтларда, 1906 йилда бундай расмлар озроқ нусхада кўпайтирилиб, яширин йўл билан ишчилар орасида тарқатилган.

О. АПУХТИН,

фото авторники.

СМЕНАДА ИККИ НОРМА

Андижондаги 3- пахта тозалаш заводи коллективи юбилей йилини ҳар соҳада муваффақиятлар билан якунлаш учун курашмоқда. Биринчи квартал якунлари олинган мажбуриятлар шараф билан бажарилаётганлигидан далолат бериб турибди. Тўрт ойлик топшириқ муддатидан илгари бажарилди. Планга қўшимча анчагина маҳсулот тайёрланди.

Корхонада ишлаб чиқаришни механизациялашга катта эътибор берилмяпти. Шу йилнинг ўзида «ПМП-160» маркали тола ажратувчи машиналардан 24 таси ўрнатилди. Момиқ ажратгич агрегатлардан 12 таси ишга туширилгандан сўнг, заводда маҳсулот ишлаб чиқариш анча тезлашди.

Қосимжон Муродов бошчилик қилаётган бригада азаматлари юбилей олди вахтасида туриб ишлаб, смена топшириқларини 1,5-2 ҳисса бажаришмоқда.

У. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТЛАР

Андижон ёғ-экстракт заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари юбилей йилини муносиб тухфалар билан нишонлаш учун ҳаракат қилиб, тўрт ойлик планни муддатидан илгари ортиғи билан бажардилар. Корхона цехларида машина-ускуналар қувватидан, иш вақтидан самарали фойдаланиш учун кураш мусобақаси авж олиб бораётганлиги натижасида планга қўшимча кўплаб маҳсулот тайёрлашга эришиляпти.

С. Арабов, Н. Юсупов сингари ўнлаб ишчилар смена топшириқларини бир ярим ҳисса адо этаётирлар. Кейинги уч ойда корхонада планга қўшимча равишда 170 тоннага яқин ёғ тайёрланди.

Москва. СССР Алоқа министрлиги чиқарган почта маркалари «Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи» деб аталган. Суратда: Ўзбекистон ССРга аталган янги почта маркаси. ТАСС фотохроникаси.

КИМЁГАРЛАР ҒАЙРАТИ

Ўзбекистон химиклари Биринчи Май шарафига Ватанга туҳфа қилиб, қўшимча суратда бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Аммиак ишлаб чиқарувчи цехлар мусобақада энг яхши муваффақиятларга эришдилар. Ана шу цехларнинг коллективлари янги қувватларни ишга солиб, ишлаб турган машина-ускуналарда ишлаб чиқариш суръатларини жадаллаштириб, азотли ўғитлар ишлаб чиқаришни хом ашё билан тўла таъминладилар. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қишлоқ хўжалигига ана шу ўғитларни етказиб бериш тахминан 25 процент кўпайди. Аммиак селитраси ва карбамид таннархи камайтирилди.

Фарғонадаги азотли ўғитлар заводи ва Чирчиқ химия комбинати байрам арафасида пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқардилар. Навоий шаҳрининг химиклари янги резервларни ишга туширмоқдалар. Улар энергетикларга мурожаат қилиб, цехларни электр энергияси билан узлуксиз таъминлаб туришга, ишлаб чиқариш суръатларини ошириш ва тежамкорлик учун биргаликда кураш олиб боришга чақирдилар.

Тошкентдаги лак-бўёқ заводи капитал қурилиш учун бўёқ ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда. Бу ерда лаклар, эмаллар, полимерлаштирилган смола негизида шпаклевкаларнинг янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

ДАВОЛАНАСИЗМИ? ҚАНД ЕНГ!

Профессор М. Маршакнинг айтишича диабет касалига чалинган беморлар учун ксилит яхши фойда беради. Ксилит жуда мазали бўлиб, даволаш хусусияти билан қанддан қолишмайди. Шаффоф ҳолдаги ксилит Бутуниттифоқ, биосинтез ва оқсил моддалар илмий-тадқиқот институтида ўсимликларнинг чиқиндиси, пахта шелухаси ва маккажўхоридан олинди.

Шаффоф ксилит оқ порошок ҳолида бўлиб, қандга ўхшайди ва сувда яхши эрийди.

Ксилит СССР медицина Академиясининг даволовчи озуқалар клиникасида ҳар томонлама текшириб кўрилди Бу шифобахш препарат фақатгина қанднинг ўрнини босиши билан эмас балки даволовчи модда эканлиги ҳам исбот этилди. Ксилит қанд ёки карлсбадъ тузига қараганда анча хушбўй ҳам.

Диабет касали билан оғриган беморлар шифоли қандни тановул қилишлари мумкин. Ундан шарбат ва қиём тайёрласа ҳам бўлади.

(АПН).

КАМТАРГА КАМОЛ

Одамики бўлади, ҳар қандай ғам-андуҳни ютиб кетади, ҳаёти ва ишидаги камчиликлардан ҳадеб зорланишнинг фойдасиз эканлигини англаб, келажак истиқболига кўз тикади. Яна шундай одамики бўлади, енгил-елпи ютуқлар олдида ҳовлиқиб гердаймайди, тобора юқори чўққиларни кўзлайди. мақтанчоқ кишилардан қочади, камтарин, самимий кишилар ёнига боради. Бу эса уни одамларга яқин қилади.

Шундай фазилатларга эга бўлган камсуқум кишилардан бири билан Каттақўрғонда учрашиб қолдик. Бу аёл Крупская номли колхозга йигирма бир йилдан буён раислик қилар экан. Ўзидан катталар ҳам, кичиклар ҳам уни «опа» деб аташаркан. Учрашган кишимиз ҳақиқатан катта-кичикнинг дилига ҳам, қалбига ҳам йўл очиб кираолган раҳбар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Раҳима Исломовадир.

Одатда суҳбат вақтида хўжалик раҳбарлари журналист блокнотига разм солади. қаламнинг юришини зимдан кузатади. Қилинган ишлар бўртиброқ қоғозга тушишини истаб, гапни қуйилтириб ташлайверади. Камчиликка келганда эса қалам билан блокнотнинг дам олган пайтини пойлайди-да, «Камчиликларимиз ҳам йўқ эмас, иш бор жойда хато бўлади» деб қўяди Лекин Раҳима Исломовада бундай қитмирлик, тўғрироғи, иссамимийлик аломатларини кўрмадик У йигирма бир йил давомида эл учун нима хизмат қилдию, нималарни қилаолмади, ҳаммасини рўй-рост айтиб берди. Яна шуниси характерлики, суҳбат давомида баъзи кишиларга ўхшаб «мен» демади, фақат «биз» деб сўзлади.

— Колхозимиз,—деди у,—ўртача хўжалик. Ўтган йили 1586 гектар пахта еридан 26,7 центнердан хирмон кўтардик. Давлат планларини бажариб келяпмиз. Даромадимиз ҳам чакки эмас Деҳқонларимизнинг ўртача ойлик иш ҳақи 100 сўмга тўғри келяпти. Лекин ўтган йили пахта ҳосилдорлиги аввалги йилдагига қараганда бир оз пасайди.

Раис хижолат тортгандек жим бўлди.

— Нега пасайди?

— Дурустроқ ишлай олмадик, чоғи. Бу йил хиссасини чиқармоқчимиз. Колхозчиларимиз ҳосилни гектар бошига камида 30 центнерга етказамиз, дейишяпти.

Шу палла яна бир нарса ёдимизга тушди. «Мен курортда юрганимда ғўза парвариши бир оз чатоқ бўпти». «Мен фалон иш билан бир ёққа кетган пайтимда бригадирларим ишнинг пачавасини чиқариб қўйишибди» деб, ўзини сувдан қуруқ чиқаришга уринадиган раисларни ҳам учратганмиз. Уларнинг бу баҳонаси бир қадар тўғри ҳам деяйлик. Дарҳақиқат, катта карвон сафида улуғ норнинг алоҳида ўрни бўлади. Биз Раҳима Исломованинг ўтган бутун йил давомида деярли оёққа туролмай қаттиқ бетоб ётганини эшитган эдик. Лекин у бу ҳақда колхоз ишига боғлаб бир оғиз ҳам сўз айтмади. Бунинг ўрнига бошқалардан эшитдик.

— Ўтган йили опамизнинг бетоб бўлгани ёмон таъсир қилди-да.

—Карвонбошимиз гоҳ Тошкент, гоҳ Москва касалхоналарида ётиб, кўнглимиз алағда бўлди. Калаванинг учини йўқотиб қўйдик. Тузалиб келганларидан кейин кўнглимиз жойига тушиб, ишимиз юришиб кетди.

Бу гапларни колхозчилар иш билмаганлари учун эмас, балки ҳаммага қадрдон-қимматдон бўлиб кетган, йўқлигида ўрни билиниб турадиган опаларига қанчалик суяниб қолганликларидан, ҳурматлари ошганлигидан айтишди.

Опа раислик қилаётган колхоз илгариги ўттиз иккита кичик қишлоқни ўз бағрига олган. Бурқут, Лублаҳор, Ермачит, Хайвор қишлоқларини бирлаштирган Крупская номли колхозга кейинчалик Кунчибой, Мухтор, Полвонтепа, Оқ олтин каби қишлоқларни ўз ичига олган иккинчи бор қолоқ колхоз қўшилди. Илғор колхозга ўн уч центнерлик колхозни бирлаштириш вақтида не-не гаплар бўлмади дейсиз. Биров у деди, биров бу деди. Биров «Ҳосилимиз яна пасайиб кетади, даромадимиз камаядиган бўлди-да» деса, яна бири туриб «Ҳаммамиз бир элатмиз, бир ёқадан бош чиқариб ишласак, сал вақтда тикланиб кетамиз» деди. Раҳима Исломовна худди мана шу кейинги фикрни тутиб олди.

—Гап мана бундоқ бўпти,—деди у,—қўшнингиз ёвғон ош ичиб ўтирганда сиздан палов ўтадими-..

Раиснинг кулиб туриб айтган бу гаплари одамларнинг юрак-юрагига бориб етди, ҳеч ким эътироз билдирмай қўйди. Яхши гап кимнинг эсидан чиқади дейсиз? Ҳар бир иш устида қишлоқнинг борди-келдисидан тортиб, азаси-ю тўйигача бош-қош бўлиб келаётган, бирига далда бериб, бирини қўлтиғидан суяб, яна бировини ширин сўз билан ишга солаётган бу ажойиб аёлга колхозчилар меҳр-муҳаббатининг кун сайин ортиб бориш сабаби ҳам шунда.

Суҳбатимиз колхозлар ҳаётидаги ўзгариш, маҳсулотларни мўл-кўл етиштириш, деҳқончилик маданияти ва агротехникасини янада юксалтириш ҳақида узоқ давом этиб, Тошкент зилзиласига келиб тўхтади. Совет Иттифоқи халқлари орасидаги биродарлик, ўзаро ҳамкорлик каби ажойиб анъаналар тилга олинди. Илгариги вақт бўлганда табиий офатдан вайрон бўлган бир кулбани тиклаш учун бева-бечоранинг яқин раҳнамоси бўлмас, у ўз ёғига ўзи қоврилар эди. Ҳозир эса пойтахтимизни бутун мамлакат қайта қуряпти.

— Мана, ўзимиздан бир мисол,—ҳикоя қилди опа,—1963 йил баҳорида катта тошқин бўлиб, сув иккита қишлоғимизни вайрон қилиб кетди. Қар-қара бўлиб ўсаётган мурғак ғўзаларимиз пайхон бўлди. Қанчадан-қанча хўжаликлар бошпанасиз қолди. Шундан бери тўрт йил фурсат ўтди, колхозчиларимиз эса ҳеч нарса кўрмагандай бўлиб кетишди. Қайтанга шу баҳонада янги типда уйлар, посёлкалар қуриб олдик.

Опа камтарлик қилиб қилинган ишларнинг ҳаммасини айтмаган экан. Ўша вайрон бўлган икки қишлоқ ўрнидаги манзарани кўриб ҳайрон қолдик. Янги ном билан аталган бу жой уста рассом оқ шоҳига меҳр билан тушириб, ранг-баранг бўёқлар билан жило берган расмга ўхшайди.

Колхозчилар янги уйларимиз баҳаво, манзарали жойда бўлсин деб талаб, қилишибди. Правление худди шундай жойни танлаб қурилиш бошлабди. Биз шундай қурилишлардан фақат биттасини айланиб чиқдик. Бир юз беш уй бир хил формада қурилган. Бу жой илгари токзор бўлган экан. Кўчалар чиқаришда, иморатларнинг ўрнини белгилашда мумкин қадар токларни сақлаб қолишга ҳаракат қилинган. Ҳовлиларга кирган киши таажжубланмай иложи йўқ. Яқингинада пардоздан чиққан, ҳали бўёқ ҳиди келиб турган уйларнинг рўгоҳида баланд кўтарилган. йўғон занглари тарвақайлаб ўсган токлар ғуж-ғуж шўра бойлаб, ҳосилини кўз-кўз қилиб турибди. Янги ўтқазилган олма, олча ва бошқа мевали дарахтлар баҳор либосига бурканиб, ажойиб манзара касб этган.

Колхозда социалистик мусобақа авж олиб кетибди. Тожикистон ССР, Регар районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари билан Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзоларининг юбилей йилида мусобақани кучайтириш тўғрисидаги ташаббуси ҳар бир бригадада алоҳида-алоҳида муҳокама қилиниб, оширилган мажбуриятлар олинибди. Колхозчилар чигитни райондагина эмас, балки Самарқанд областида олдингилар қаторида экиб бўлибди. Ишнинг сифати, колхозчиларнинг ғайрат ва ҳиммати яхлит-яхлит пайкалларда бир текис униб чиқаётган ва барқ уриб ўсаётган ғўзаларда ўз ифодасини топмоқда.

Колхозда қисқа вақт бўлдик. Кўрган-билганларимиз шулар эди. Лекин кўнглимиз бир нарсани сездики, шу ерда истиқомат қилаётган одамларда олға томон интилиш, руҳан тетиклик, ғалабага бўлган мустаҳкам ишонч ниҳоятда кучли бўлиб, соат сайин камол топяпти. Бунинг боиси нимада эканлигини раис опа батафсил айтиб бермаса ҳам кишининг қалби сезиб турарди.

Ҳ. НУЪМОНОВ,
М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

НУРАФШОН ҚИШЛОҚЛАР

Акмал Икромов номли, «Самарқанд», «Пахтакор» ва 25-совхозлардаги 1876 хонадонда Фарҳод ГЭСининг нури порламоқда. Янги хўжаликларга линиялар тортиш, электрлаштириш ишлари қизғин давом этаётир. Йил охиригача бўз ерда яна 1000 квартира Ильич нурларидан чароғон бўлади.

Д. УРИНБОСАРОВ,
Сирдарё области.

Рассом блокнотидан

Вой-бо... тош етмаяптику!

Циркка бориб ўтиришнинг ҳожати борминнин!..

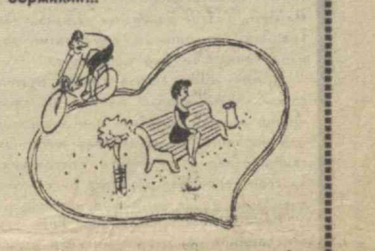
Велосипедчи ошиқ бўлганда...

Агар қаллиғинг паҳлавон бўлса...

Қаловини топсанг қор ёнади.

Рассом М. Воробейчиков чизган расмлар.

Мирзачўлда юзлаб километр «осма каналлар» қурилиб, ишга туширилди. Ана шу каналлардан Ўзбекистон қўриғида янгидан ташкил этилган совхозларнинг пахта далаларига, боғ ва узумзорларига, сабзавот ва полиз майдонларига ҳаётбахш сув оқяпти. «Янгиерводстрой» трестига қарашли 6-қурилиш-монтаж бошқармасининг фидокор коллективи шу йилнинг ўтган уч ойи ичидагина 35 километрдан ортиқ нов ўрнатди Бу, планда белгиланганидан 5 километр ортиқдир. Юбилей йилида меҳнатда янги зафарлар қозониш учун курашаётган бошқарма коллективи Май олди социалистик мусобақасини кенг қизитиб, ишлаб чиқаришда янада яхшироқ натижаларга эришди. Суратда (чапдан): илғор монтажчилар Неъмат Болтаев, Владимир Тундайкин, Григорий Лисицин ва кранчи Нидҗат Усмонов ўртоқлар. Улар баҳор байрами — 1 Май шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ҳар куни нормадаги 60 километр ўрнига 80-100 километр темир-бетон нов ўрнатишди.

А. Горокрик фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ МАСАЛАЛАРИ

ЭЛСЕВАРЛАР

У билан ижрокомда танишдик.

— Деҳқончилигимизнинг Луқмони Ҳакими бўлади бу киши, — дейишди Абдураҳмон Абдуқодиров ҳақида.

Ленин номли колхознинг бош агрономи, қишлоқ Совети қишлоқ хўжалик доимий комиссиясининг раиси Абдураҳмон Абдуқодиров меҳнатсеварлиги, ташаббускорлиги билан эл ўртасида катта обрў қозонмоқда. У колхозга келгандан бери хўжаликда деҳқончилик тез ривож топмоқда. Бобо деҳқонлар тажрибаси, агротехника ҳикматлари ишлаб чиқаришга кенг жорий этиляпти. Ҳосилдорлик 22 центнердан 30,6 центнерга кўтарилди. Охунжон Тўхтаназаров, Жамол Мамадолимов сингари қишлоқ депутатлари раҳбар бўлган бригадалар эса ўтган йили гектар бошига 33-34,5 центнердан хирмон кўтаришди.

Меҳнат қилган элда азиз. Бу йил А. Абдуқодиров ҳаётида муҳим воқеа юз берди. У Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланди. Бундай жонкуяр депутатлар қишлоқ Советида кўп.

Агроном А. Абдуқодиров, ижроком раиси А. Юсупов билан бирга Солижонобод қишлоғига бордик. Катта йўлнинг икки томонида ёш ниҳоллар, шифер томли хушбичим иморатлар... Бу ерда ободончиликка катта эътибор берилмоқда. Кейинги икки йил ичида кўплаб бинолар қурилди. Қишлоқдаги хонадонларнинг қарийб ярмида «зангори олов» ёнмоқда.

Қишлоқда қурилиш ва ободончиликкина эмас, балки колхозчиларнинг яхши дам олишини уюштириш ҳам депутатлар эътиборида. Оқшомлари баъзилар «ойнаи жаҳон» атрофида давра қуришади, бошқалар ясан-тусанни жойига қўйиб клуб, кинотеатр томон йўл олишади. 3 та данғиллама клуб, 5 кинотеатр, 2 кутубхона, 2 ошхона колхозчилар хизматида.

Кейинги йилларда маданий-маиший муассасалар тармоғи тағин ҳам кенгайиб кетди. Янги лойиҳа асосида қишлоқ Советининг биноси, 8 та магазин, 3 та кўчма дўкон, янги ҳаммом, дорихона, пойафзал устахонаси, 8 та сартарошхона қад кўтарди. Ҳозир қишлоқ марказидаги маданий моллар магазинини янада кенгайтириш чораси кўриляпти. Ахир, аҳоли кўпайган, турмуш бойиган, юрт фаровонлиги ошган сари маданий молларга бўлган эҳтиёж ҳам ортяпти-да. Ўрта ҳисобда қишлоқда ҳар йили 400 га яқин телевизор сотилар экан. Радиола, холодильник, кир ювиш машинаси, пилесос, гилам харид қилганларнинг эса саноғи йўқ.

Охунбобоев районидаги Охунбобоев қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Абдулахат Юсупов маҳаллий Советлар роли ошаётганидан ғоят мамнунлигини фахр билан гапирди:

— КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари ишини яхшилаш тўғрисидаги қарори, — деди у, — партиямизнинг Советлар ҳақидаги катта ғамхўрлигидир. Бунга меҳнат билан жавоб бериш ҳар бир совет ходими учун ҳам қарз, ҳам фарз.

Қишлоқ Совети, унинг элсевар активлари хўжаликни ривожлантириш, қурилиш ва ободончилик соҳасида яхши тажриба орттирди. Баҳор байрами — 1 Майни қишлоқ депутатлари ишда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олишяпти.

Д. ЭРГАШЕВ.

МАЙ ТУҲФАСИ

Куни кеча пойтахтимизнинг Высоковольтний мавзуида яшовчи меҳнаткашлар Май байрами шарафига янги ажойиб совға олдилар. Улар байрам кунларидан бошлаб, узоқ вақт автобус кутмайдилар, тиқилинчда асабларини бузмайдилар. Чунки энди бу ердан шаҳар марказигача, марказий универмаггача янги. 13-трамвай қатнай бошлади. Меҳнаткашлар бу муносиб совғадан жуда хурсанд.

Н. МАХМУДОВ.

ЧЎЛҚУВАР КАНАЛ ТРАССАСИДА

Фарғона водийсида ўзлаштирилиши лозим бўлган ҳали анча ерлар бор. Қўриқ ерларни тезроқ ўзлаштириш мақсадида Марказий Фарғона канали қуришга киришилган эди. Ўтган йилдан буён канал трассасида Фарғона ва Андижон область ирригация иншоотлари тиклаш ташкилотларининг коллективлари ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирнинг ўзидаёқ канал трассасида анчагина ишлар бажариб қўйилди.

Май олди мусобақасига қўшилган қурувчилар байрам шарафига олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар. «Ферганаводстрой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи тўрт ойлик планга қўшимча кўпгина миқдорда иш бажарди. Экскаватор ва грейдер машинистлари В. Иконников, У. Қундузов, Т. Қурбонов, М. Солижонов ўртоқлар шу кеча-кундузда июнь ойи ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

ҚАРДОШЛИК МАДҲИ

Куни кеча, қутлуқ байрам арафасида Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театрига қардош Татаристондан бир телеграмма келди.

«Ҳурматли Тошхўжа Умарович! Сизни Абдулла Тўқаев номидаги республика мукофотининг лауреати бўлганингиз билан қизғин, чин дилдан қутлаймиз. Сизга янада юксак ижодий парвоз, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ҳамда бундан буён ҳам кенг ижодий ҳамкорлик истаймиз.

ГИЗЗАТУЛЛИН.
Татаристон АССР Маданият министрлиги»

Бу телеграммадаги илиқ юрак сўзлари санъатимизнинг фахри — Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрининг бош режиссёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти Тошхўжа Хўжаев шаънига айтилганини билиб турибсиз. Ҳа, моҳир режиссёр-санъаткоримиз Тошхўжа Хўжаев совет халқларининг буюк дўстлигини мадҳ этувчи ажойиб ташаббус кўрсатиб, бундай юксак унвонга ҳақли равишда сазовор бўлди. У ўзбек режиссёрлари ичида биринчи бўлиб республикамиздан ташқарида, қардошларимиз саҳнасида асар постановка қилиб, зўр муваффақият қозонди. Машҳур қирғиз ёзувчиси, Ленин мукофоти лауреати Чингиз Айтматовнинг «Сарвиқомат дилбарим» асарини «Ғўзалим Асал» номи билан саҳнага қўйди. Ажойиб воқеа — ўзбек режиссёри қирғиз ёзувчисининг асарини татар томошабинларига тақдим этди. Бу совет санъатида дўстлик ғояларини тараннум этишда алоҳида мақтовга сазовор воқеадир.

Тошхўжа Хўжаев талантли ўзбек санъаткоридир. У муборак санъат бўстонига илк марта 1940 йили қадам қўйди. Бу қадам жуда дадил, ишончли, истиқболли қадам эди. У Тошкентдаги хореография мактабида ўқиди. Дастлаб Муқимий номидаги республика музикали драма ва комедия театрида балет артисти, кейинчалик актёр ва режиссёр ассистенти бўлиб ишлади, роллар ижро этди. Шу билан бирга устозлари — Музаффар Муҳамедов, Етим Бобожонов, Зуҳур Қобуловлардан режиссёрлик «сир»ларини ўрганди.

Улуғ Ватан уруши тугагач, 1945 йили Тошкентда театр ва рассомлик санъати институти ташкил этилади. Тошхўжа Хўжаев мазкур институтнинг режиссёрлик факультетига ўқишга кириб, 1950 йили уни биринчилардан бўлиб тамомлади. Мана шундан сўнг унинг ижодий фаолиятида катта бурилиш бўлди. У чинакам санъат даргоҳи — Ҳамза номли театрда режиссёр бўлиб ишлай бошлади. Театрнинг атоқли санъаткорлари Тошхўжа Хўжаевга ғамхўрлик, мураббийлик қилишди. У, бу улуғ санъат мактабида ҳақиқий ижод «сир»ларини ўқиди, ўрганди.

Тошхўжа Хўжаев ўзбек совет санъатининг атоқли намояндалари Маннон Уйғур, Етим Бобожоновларнинг муборак анъаналарини азиз санаб, унга амал қилди, бу анъаналарни янги шакл, янги мазмун билан бойитишда самарали меҳнат қилиб келмоқда.

Тошхўжа Хўжаев ўз ижодий фаолияти даврида 30 дан ортиқ асарни муваффақиятли саҳналаштирди. Булар орасида Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи», Мольернинг «Скапеннинг найранглари», Поповнинг «Оила», Баҳром Раҳмоновнинг «Юрак сирлари», Ойбекнинг (Тошхўжа Хўжаев инсценировкаси) «Қутлуғ қон», Уйғуннинг «Ҳуррият», Абдулла Қаҳҳорнинг «Шоҳи сўзана», Шиллернинг «Макр ва муҳаббат», Чеховнинг «Ваня тоға». Чингиз Айтматовнинг «Сарвиқомат дилбарим» асарлари режиссуранинг пухталиги билан алоҳида ажралиб туради. Талантли режиссёримиз Моримото Каорунинг «Ўғирланган умр» Роблеснинг «Ўлимдан кучли» драмаларини ҳам постановка қилди. Шу кунларда Абдулла Қаҳҳорнинг «Аяжонларим» ва Уйғуннинг «Парвоз» драмалари устида иш олиб бормоқда.

Тошхўжа Хўжаев М. Горький номли рус драма театри ижодий коллективи билан ҳам ишлаб, рус томошабинларига Нозим Ҳикматнинг «Хайит куни», Ҳамзанинг «Майсаранинг иши» асарларини тақдим этган.

Тошхўжа Хўжаев моҳир режиссёр сифатида самарали хизмат кўрсатгани учун 1959 йили Ўзбекистон ССР халқ артисти унвони билан тақдирланган.

Тошхўжа Хўжаев талантли санъаткор, моҳир режиссёр ва таржимон бўлиши билан бирга у меҳри дарё, ғамхўр мураббий ҳамдир. У 1947 йилдан буён Тошкент театр ва рассомлик санъати институтида педагоглик қилиб келмоқда. Актёрлик маҳорати кафедрасининг мудири, доцентдир. Тошхўжа Хўжаев таълим берган 107 нафар олий маълумотли талаба республикамизнинг кўпгина область театрларида, телестудия ҳамда киностудияда муваффақият билан ижодий иш олиб боришмоқда.

Тошхўжа Хўжаев 1966 йили Татаристон Автоном республикасининг пойтахти Қозондаги Ғалиасқар Камол номли Ленин орденли академик драма театрига таклиф этилган эди. Моҳир ўзбек режиссёри яна бир марта ўз маҳоратини намойиш этиб, татар театри саҳнасида асар постановка қилди.

Мана бугун Тошхўжа аканинг икки қардош халқ маданиятини янада равнақ топишида катта роль ўйновчи беминнат, дўстона хизматлари юқори баҳо олди. У «Татаристон АССР Абдулла Тўқаев номидаги Давлат мукофоти лауреати» бўлди. Улуғ айём — 1 Май байрами шодиёналари арафасида берилган бу юксак унвон фақат татар халқининг эмас, балки ўзбек халқининг ҳам қувончига қувонч бахш этди.

Бугун биз ҳам ажойиб режиссёр-санъаткоримиз Тошхўжа Хўжаевни кўпминглаб газетхонлар номидан, санъатсеварлар номидан юксак унвон билан қизғин қутлаймиз.

Анвар ЮСУПОВ.

БАЙРАМ КУНЛАРИДА

РЕПОРТАЖ

Юртимизда сулув баҳор. Бугун томоша заллари, театр ва кинотеатрлар, хиёбон ва истироҳатгоҳларда эркатойларнинг шўх қийқириқлари-ю, катталарнинг кулгулари жаранглайди.

Меҳнаткашларнинг байрамни янада яхшироқ ўтказишлари учун шаҳар, қишлоқларда озмунча кишилар камарбаста бўлиб хизмат қилишяптими?

ҚЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ!

Алишер Навоий номидаги академик Катта театр коллективи томошабинларга кенг ва ранг-баранг программада концертлар кўрсатади. Концертларда театр артистларидан Ўзбекистон ССР халқ артисти Клара Юсупова, хизмат кўрсатган артистлардан таниқли хонанда Эргаш Йўлдошев, Асад Азимов, Фозил Харратов ва бошқалар қатнашадилар. Иккинчи бўлимида эса томошабинлар СССР халқ артисти Мукаррама Турғунбоева раҳбарлигида ва иштирокида «Баҳор» қизларининг нафис рақсларини мириқиб кўрадилар.

Ленин орденли Ҳамза номидаги академик драма театрида байрам кунларида Уйғуннинг «Парвона» асари ва «Веронalik икки йигит» деган драма намойиш қилинади.

Муқимий номли республика музикали драма ва комедия театрининг коллективи томошабинларга «Гули сиёҳ», «Жон қизлар» ва «Тошболта ошиқ» спектаклларини кўрсатади.

Шунингдек Максим Горький номли рус драма театри, Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театри, республика қўғирчоқ театри коллективлари ҳам томошабинлар учун репертуарларидаги энг яхши саҳна асарларини намойиш қиладилар.

Шаҳар кинотеатрларида сеанслар эрталаб соат 10 дан кеч соат 10 гача давом этади. «Уруш ва тинчлик», «Ғазаб», яқиндагина «Ўзбекфильм» томонидан томошабинларга тақдим этилган «Виждон амри билан», «Саёҳат», «Энг қулай кун» ва бошқа янги бадиий фильмлар кўрсатилади.

САЙРГОҲЛАР ЧОРЛАЙДИ

Байрам кунларида истироҳат боғлари ва хиёбонлар янада серфайз, янада жозибали бўлади.

Максим Горький номидаги болалар паркида кичкинтойлар учун хилма-хил ўйинчлар кўрсатилади, кулги кечалари уюштирилади. Болалар каруселда учадилар. Улар учун мороженое, турли-туман ширинликлар ва ўйинчоқлар билан савдо қилувчи кўплаб кўчма дўконлар ишлаб туради.

Ленин комсомоли ва «Победа» боғларига байрам сайрига чиққанлар ҳам яхши дам оладилар. Ҳар иккала оромгоҳдаги кўл ҳозирданоқ сув билан тўлдирилди. Ёзги эстрада майдончаларида артистлар ва бадиий ҳаваскорлар тўгаракларининг қатнашчилари концертлар қўйиб берадилар.

Шунингдек Тельман номли, Киров номли, Пушкин номли маданият-истироҳат боғларида ҳам дам олувчиларга ҳамма қулайликлар яратилган.

БАЙРАМ СОВҒАЛАРИ

Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси баҳор байрами муносабати билан меҳнаткашларга 25 хил янги конфетлар тайёрлади. Фабриканинг қўли гул ишчилари «Олчали», «Ўзбекистон», «Қоқигул» ва «Насриддин Бухорода» номли ширин-шакар конфетларни дўконларга чиқардилар.

Байрам кунлари колхоз бозорларида, озиқ-овқат магазинларида хўжаликлардан келтирилган сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари сотилади. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг деҳқонлари республикамиз пойтахти меҳнаткашлари ва Тошкентни қайта қуришда иштирок этаётган қардош республикалардан келган бинокорлар учун қовун, қувалик ва дашнободлик боғбонлар эса бир неча тонна анор, самарқандликлар ширин-шакар майиз юбордилар.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СЎНГГИ ҚУРБОН»

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри янги асарлар билан ўз репертуарини бойитмоқда. Театр ижодий коллективи байрам арафасида улуғ рус драматурги А. Островскийнинг «Сўнгги қурбон»» комедиясини саҳналаштириб, санъат мухлисларини хушнуд этди. Асарни РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Н. Власов саҳналаштирди. Н. Отабоев режиссёрлик қилган. Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. А. Рифтин саҳнани асар руҳига мослаб безаган.

СУРАТЛАРДА: (ўнгдан) Артист Ёқуб Аҳмедов Дульгин ролини ижро этмоқда, Тугина ролида Ўзбекистон ССР халқ артисткаси Яйра Абдуллаева, Глофира Фирсовна — Ўзбекистон ССР халқ артисткаси Зайнаб Садриева.

Н. Муҳаммаджонов фотолари.

РАДИО БУГУН

1 Майда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03—Сўнгги ахборот. 6.10 — «Биринчи майни қўшиқларимизда табриклаймиз» 7.15 — СССР Мудофаа министрининг буйруғи. 8.15 — «Дўстларимиз саломи», 8.25—Байрам увертюралари. 8.45 — Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 Майга бағишланган эшиттириш (Тошкент шаҳар, Ленин номидаги майдондан олиб эшиттирилади).

12.30 — Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 Майга бағишланган эшиттириш Москва шаҳридан олиб эшиттирилади.

16.00 — «Баҳор ва севги», 17.00 —Байрам саломи (янги Тошкентни қураётганлар учун), 17.40—Рақслар, 18.00 — Дўстларимиз қўшиқлари (рус.), 18.30—Концерт, 19.25 —Куйлар, 20.00—Баҳор тароналари. 20.30 — Эстрада концерти, 21.15 — Катта байрам концерти, 23.10—Концерт.

2 Майда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 — «Ялла» концерти, 8.25—Куйлар гулдастаси (янги ёзиб олинган асарлар), 9.15—Қўшиқлар, 10.30 — «Ҳамма жойда байрам», 11.10 — «Табассум» (радиожурнал), 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун). 13.30 — Қўшиқлар, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 15.20—Музикали салом, 16.00—Музикали совғалар (рус.), 16.40—Куйлар, 17.00 — «Юность Узбекистана» радиостанцияси (рус.), 18.00 — Лирик концерт, 18.30—«Дўстлик ва баҳор қанотида» (рус.). 19.20 — Қўшиқлар, 20.00 — «Табассум» (такрорий эшиттириш), 21.20 — Концерт, 22.00 — «Тошкент бўйлаб саёҳат», 23.10—Куйлар.

ТЎРТ МАМЛАКАТЛАРДА

Барча мамлакатларнинг халқлари! Уруш оловини ёқувчи империалистларнинг кирдикорларини фош қилингиз! Қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро қуролини тақиқлаш, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, бутун дунёда тинчлик учун курашни кучайтирингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

СССРДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛДИ

Голландия КЛМ авиакомпанияси доимий вакилининг ўринбосари Донкер Луис Теодор СССР да бўлган вақтида чет эл вакили учун рухсат этилмаган ишлар билан шуғулланди ва шу асосда Совет органлари томонидан қўлга олинди.

Донкер Луис Теодор Совет Иттифоқидан чиқариб юборилди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

1 Майда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.45 — **Туркистон Ҳарбий Округи қўшинларининг муради ва Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг намойиши** (В. И. Ленин номидаги майдондан репортаж).

12.45 — **Ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши** (Москва шаҳар Қизил майдонидан репортаж).

Ўзбек тилида: 16.00 — **Салом Май** (болалар учун). 16.40—**Ҳайвонларни ўргатувчи** (болалар учун мультфильм).

16.50 — **Цирк болалари** (рус тилида ҳужжатли фильм).

17.20 — **Фитиль** (сатирик киножурнал). 17.30 — **Севги ва лимандрлар** (кинокомедия), 18.45 — **Баҳор, Май, ёшлик** («Ёшлик» студияси).

20.15 — **Огонёк** (рус тилида).

22.15—**Май-гул фасли** (концерт).

24.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

12.40 — **Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг намойиши** (репортажнинг давоми). 13.30 — **Ҳайвонлар саҳнада** (кинофильм).

13.40 — **Қувноқ болалар** (рус тилида кинокомедия).

2 Майда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 11.00—**Май гуллари** (болалар боғчаларида тарбияланувчилар концерти), 11.30 — **Хазина қидирувчилар** (мультфильм). 11.40 — **Хўжа Насриддиннинг 12 қабри** (кинокомедия).

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 16.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 17.00—**Қувноқ оҳанглар** (болалар учун концерт). 17.40 — **Болалар учун мультфильм.**

18.00 — **Москва кўрсатади.**

Тошкент кўрсатади

21.20 — **Эрон куйлари**, 22.30—**Мафтунингман, гўзал Май** (байрам концерти).

24.00 дан—**Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 дан—**Москва кўрсатади.**

РУМИНИЯ ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

БУХАРЕСТ, 29 апрель. (ТАСС). Румыния Касаба союзлари умумий бирлашмаси Марказий Кенгаши Греция қироли Константин номига юборган телеграммасида турмаларга қамалган Манолис Глезос ва бошқа демократлар дарҳол озод қилинсин, Грецияда қонунчилик, демократик эркинлар ва киши ҳуқуқлари тикланилсин, деб талаб қилди.

Коммунистик ёшлар союзи, Румыния студент уюшмалари союзи, Хотин-қизлар миллий кенгаши ва Тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитети ҳам ана шундай талаблар билан Греция қиролига телеграммалар юборишди. Руминиядаги жамоат ташкилотлари Грециядаги прогрессив кучларга қарши қилинаётган террордан дарғазаб бўлганликларини ўзларининг миллионларча аъзолари номидан изҳор қилмоқдалар.

Кеча Румыния пойтахтида Грециядаги террорга қарши студентларнинг норозилик митинги ўтказилди. Бу митингда кўп киши қатнашди. Румыния студент уюшмалари союзи раисининг ўринбосари Ион Эмэриус митингда сўзлаган нутқида бундай деди: Грециядаги реакцион кучлар грек халқининг энг содиқ фарзандларига қарши ваҳшиёна репрессияларини бошлаб юборди. Ана шу репрессияларга дучор бўлган кишилар орасида Грециянинг миллий қаҳрамони Манолис Глезос ҳам бор. Румыния ёшлари Греция ҳарбийларининг давлат тўнтаришини қоралайдилар.

ГРЕК СИЁСИЙ МУҲОЖИРЛАРИНИНГ ҚАТТИҚ НОРОЗИЛИГИ

Тошкентда яшаб турган грек сиёсий муҳожирлари Грецияда ҳарбий тўнтариш ясаган реакцион кучларга қатъий зарба бериш ниятига тўлиб тошган ҳолда 30 апрелда ўз клубларига тўпландилар.

СССРдаги грек сиёсий муҳожирлари жамиятининг раиси Мичос Папакостас митингни очиб, Грециядаги сўнгги воқеалар ҳақида гапириб берди. Грек сиёсий муҳожирлари жамияти ёш аъзоларининг раҳбари Вангелис Туфексис террорга дучор қилинган Ламбракис ёшлар ташкилотини ҳимоя қилиб ҳаяжонли нутқ сўзлади. Нотиқ ўз ватандошлари фашистлар реакциясининг ҳужумини даф этадилар деб ишонч билдирди.

Митинг аҳли Тошкент авиация заводининг ишчиси Христос Стерепулос, Тошкент халқ хўжалиги институтининг доценти Александра Кардаси, Грек халқ театрининг раҳбари Костас Гольфинос, инженер Янис Воясь, грек тили ўқитувчиси Ангелос Дупис ва «Неос Дромос» газетаси масъул секретари Янис Григоракакисларнинг нутқларини зўр диққат билан тингладилар.

Митингда қабул қилинган резолюцияда Европа коммунистик ва ишчи партияларининг Карлова Варидаги конференциясининг Грециядаги воқеалар хусусида қабул қилган баёноти қизғин мақулланади.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига мактуб йўлладилар. Улар бу мактубларида грек ватанпарварларининг курашига қардошларча бирдамлик билдирганликлари учун совет халқига ва унинг Коммунистик партиясига самимий миннатдорчилик изҳор этдилар.

Грек сиёсий муҳожирларининг вакиллари бир қанча давлатларнинг бошлиқларига, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Танга, жаҳондаги прогрессив газеталарнинг редакцияларига, Халқаро Қизил Крестга ва бошқа нуфузли ташкилотларга мурожаат қилиб, улардан грек халқининг озодлик, демократия ва миллий мустақиллик учун олиб бораётган курашига ёрдам беришни, реакция қора кучларининг бебошлигидан грек халқини ҳимоя қилишни илтимос қилдилар. (ЎзТАГ).

ИШЧИЛАР НАФРАТИ

Грецияда юз бераётган воқеалар барча софдил кишиларни ташвишга солмоқда. Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимларининг куни неча бўлиб ўтган митинги ҳам шу воқеага бағишланди.

Митингни завод партия комитетининг секретари Пўлат Юсупов очди. У, Грециядаги давлат тўнтариши бевосита АҚШ империалистларининг найранги бўлиб, бу эрксевар грек халқи учун миллий фожиа эканлиги ҳақида гапирди, совет халқи тараққийпарвар грек халқи билан ҳамдард, деди.

Микрофон ёнига 22-цех механиги Олег Дмитриевич Иващенко келади:

— Грецияда рўй бераётган воқеалар бутун прогрессив инсониятни ташвишга солаётир,— деб сўз бошлайди у.— Лекин фашистик гуруҳлар шуни яхши билиб қўйсинларки, мард грек халқи уларга таслим бўлмайди. «Йўқолсин фашизм!», «Яшасин демократик Греция!»

— Радиодан, газетадан кундин қоним тўкилган юртимда юз бераётган мудҳиш ишларни эшитиб, фашизмга бўлган нафратим туғён урди. Грециянинг миллий фахри ва ғурури бўлган Манолис Глезоснинг тақдири хавф остида. Акрополдан фашистлар байроғини улоқтириб ташлаган Манолис Глезосни, машҳур олим ва адибларни етиштирган грек халқи фашистлар ҳукмронлигига зарба беришига ишончим комил,— дейди инженер Михалис Мицелос.

Митинг қатнашчилари грек реакционерларининг хуружини қораловчи резолюция қабул қилдилар.

У. АБДУАЗИМОВ.

Грецияда прогрессив кучларни таъқиб этиш тўхтатилсин

СОФИЯ, 29 апрель. (ТАСС). Фашизм ва капитализмга қарши курашувчилар миллий комитетининг Болгария телеграф агентлиги тарқатган баёнотида бундай дейилади: Биз, фашизмга қарши курашувчилар ўтмишда Болгариядаги фашист диктатурасининг азобларини бошидан кечирган эдик, бу диктатурани ағдариш учун қатъий кураш олиб борган эдик. Биз қўшнимиз грек халқининг бошига тушган оғир кулфатга бефарқ қарай олмаймиз.

Болгария ёзувчилар союзи ҳам ўз баёнотида Грециядаги прогрессив кучларни таъқиб этиш тўхтатилсин ва қамоққа олинган кишилар, шу жумладан Грециянинг миллий қаҳрамони Манолис Глезос, Греция ёзувчилар союзининг раиси Леон Кукулас, бутун дунёга машҳур бўлган шоир Яннис Рицос ва машҳур ашулачи Микис Теодоракис дарҳол озод қилинсин деб талаб этди. Баёнотда ишонч билдириб айтиладики, «Реакциянинг бебошлиги муқаррар барбод этилади» ва «Греция демократияни тиклаб, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашаётган халқларга қўшилади».

ФАШИЗМНИНГ ЙЎЛИ ТЎСИЛСИН!

«Биз Европадаги коммунистик ва ишчи партиялар Карлова Вари конференциясининг Грециядаги воқеалар тўғрисидаги баёнотини астойдил қўллаб-қувватлаймиз. Реакция қора кучларининг авж олишига чек қўйилсин, демократик кайфиятдаги гражданлар ва сиёсий арбобларнинг қамоққа олиниши тўхтатилсин, грек халқининг шонли фарзанди Манолис Глезосга чиқарилган ўлим ҳукми бекор қилинсин, деб талаб этамиз». Бу гаплар Тошкент политехника институтида ўтказилган митингда қабул қилинган резолюцияда айтилган.

Митингда сўзга чиққан нотиқлар қаҳр-ғазаб билан гапирдилар. Улар Ўзбекистондаги энг йирик олий ўқув юрти студентлари ва ўқитувчиларининг фикр-туйғуларини изҳор қилдилар.

Умумтехника факультети биринчи курсининг студенти Андрей Мартьянов Юлиус Фучикнинг «Одамлар ҳушёр бўлингиз!» деган сўзларини митинг қатнашчиларига эслатиб ўтди.

— Грециядаги воқеалар,— деди у, — ҳар биримизни ҳушёрликка чақиради. Агрессорларга ва демократияни бўғувчиларга лаънат! Эрксевар грек халқидан қўлингни торт!

Умумий химия кафедрасининг мудири Ю. И. Иброҳимов, студент Г. Хўжаев ва сўзга чиққан бошқа кишилар қутуриб кетган реакция жиловлаб қўйилсин, Манолис Глезос ва бошқа грек ватанпарварлари озод қилинсин, деб қатъий талаб этдилар.

(ЎзТАГ).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

КОЛОМБОДА ОММАВИЙ МИТИНГ

КОЛОМБО. Цейлон прогрессив кучлари томонидан бу ерда уюштирилган оммавий митинг қатнашчилари Хитой ҳукуматига мурожаат қилиб, уни социалистик лагерь мамлакатларига қўшилишга ва биргаликда куч-ғайрат сарфлаб, Америка империалистларининг Вьетнамдан ҳайдаб чиқарилишига эришишга чақирдилар. Бу эса, Хитойнинг интернационал бурчидир, дейилади митингда қабул қилинган резолюцияда.

ҒАРБИ-ЖАНУБИЙ АФРИКАДА ҚОТИЛЛАР ҲАРАКАТИ

ЛАГОС. «Ҳозирги вақтда Ғарби-Жанубий Африкада юз бераётган воқеалар ҳаммани ташвишга солмоқда, дейилади Претория (Жанубий Африка Республикаси)да яшовчи Эрик Стэнлининг Нигерияда чиқадиган «Морнинг пост» газетасида эълон қилинган мактубида.

Мактуб автори яна қуйидагиларни ёзади: «Ғарби-Жанубий Африканинг миллатчилик авжига чиққан ғарби-шимолий ва Шарқий қисмида Жанубий Африка Республикаси ҳукумати яқинда Африка ватанпарварларининг фаолиятини бостириш мақсадида армия ва полиция қисмларини янада кучайтирди. Ўч олиш операцияларида ҳатто Жанубий Африка Республикасининг ҳарбий ҳаво кучлари ҳам қатнашди.

Ана шу операциялар натижасида кўпгина қишлоқлар ёндириб юборилди, Абенаб қишлоғида эса, Ғарбий Германия мутахассислари томонидан яратилган янги химиявий қуроллар қўлланилди».

Мактубда айтиладики, Жанубий Африка Республикаси маъмурлари, Ғарби-Жанубий Африканинг африкалик аҳолиси орасида оммавий қамоққа олишларни кучайтирмоқда.

Мактуб автори Ғарби-Жанубий Африкадаги бундай фожиага диққат-эътиборни жалб қилишга чақиради.

АҚШДА ЙЎЛДОШЛАР УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШда Кеннеди бурунидан «Титан-III-С» ракетаси ёрдамида ернинг бешта сунъий йўлдоши учирилди. Ер йўлдошининг иккитаси «Вела» сериясидаги ҳарбий йўлдошлардир.

КИ НАМОЙИШНИ ТАҚИҚЛАМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. Сайгон қўғирчоқ режимининг «бош министри» Нгуен Као Ки ва Сайгон мэри меҳнаткашларнинг халқаро байрами куни 1 Майда ҳар қандай намойиш ва йиғилишлар ўтказишни тақиқладилар.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришига кўра, Сайгон маъмурлари, агар Жанубий Вьетнам касаба союзлари бу тақиқлашга риоя қилмасалар, полиция кучлари ишга солинади, деб дўқ қилдилар.

МУСОДАРА ҚИЛИНГАН МОЛ-МУЛК ҚАЙТАРИБ БЕРИЛМОҚДА

ПАРИЖ. Индонезия ҳукумати ва Англиянинг «Юнайтед мелэсис» компанияси Жакартада битим имзолади. Мазкур битимда Индонезиядаги бу компаниянинг мол-мулкини илгариги хўжайинларига қайтариб бериш кўзда тутилади. Франс Пресс агентлигининг хабар беришига кўра, сўнгги ойларда Индонезия ҳукумати чет эл компаниялари билан бир қанча ана шундай битимлар имзолаган.

ТОГОДА БАЙРАМ

КОТОНУ. Того халқи мамлакат мустақил, деб эълон қилинган куннинг етти йиллигини тантанали нишонлади. Бу йилги байрам анча мураккаб вазиятда нишонланди. Шу йил 13 январда мамлакатда ҳокимият тепасига ҳарбийлар келди, бундан икки ҳафта олдин эса полковник Этьен Эйдеме бошчилигида янги ҳукумат тузилди. Эйдеме республика президенти бўлди.

Мамлакат мустақиллиги куни Ломедаги шаҳар стадионида байрам қилинди. Стадионга жуда кўп киши келди. Бу ерда президент Эйдеме ва ҳукумат аъзолари ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

Бирлашган Миллатлар Ташкилотида

НЬЮ-ЙОРК, 29 апрель. (ТАСС). СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий ваколатхонаси кеча Грециянинг миллий қаҳрамони Манолис Глезосни қатл этишга тайёргарлик кўрилаётганлиги хусусида Совет ҳукуматининг баёнотини тарқатди.

ГРЕК ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАММИЗ

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Грециядан олиниб, радио ва газеталарда эълон қилинаётган воқеалар Бухоро область меҳнаткашларини ташвишга солмоқда. «Грецияда фашизмга йўл қўйилмасин!», «Грек ватанпарвари Манолис Глезос озод қилинсин!» Бухоро педагогика институти студентлари, профессор ва ўқитувчилари ана шундай шиор остида норозилик митингига тўпландилар. Кўпкишилик митингни институт партия ташкилотининг секретари, тарих фанлари кандидати ўртоқ Х. И. Ҳасанов очди.

Биринчи бўлиб сўз олган биринчи курс студенти Х. Муродова шундай деди:

— Греция реакцион кучларининг қонли қўли грек ватанпарварларининг иродасини бука олмайди. Грек халқининг озодлиги учун оташин курашчи Манолис Глезос озод қилинсин!

Митингда химия фанлари кандидати Ю. И. Паканаев. Грециядаги қора кучларнинг эркинлик ва демократияни бўғишга қаратилган ҳатти-ҳаракатларини қоралаб гапирди. Шунингдек митингда сўзга чиққан студентлардан Ж. Жўраев, Б. Аҳмедов ва бошқалар ҳам грек ватанпарварларининг таъқиб қилинишига қарши норозилик билдирдилар.

Митинг қатнашчилари грек халқи, унинг озодлиги учун толмас курашчиларни ҳимоя қилувчи резолюция қабул қилдилар.

Навоий химия комбинати, Бухородаги пиллакашлик фабрикаси, Партия XVI съезди номли тикувчилик фабрикаси, 163-қурилиш трести ва бошқа саноат корхоналарида ҳам Грециядаги қора кучларнинг реакционерлик ҳаракатларига қарши норозилик митинглари бўлиб ўтди.

Т. НАЗИРОВ.

ДЕМОКРАТИЯНИ ҚАТТИҚ ТУРИБ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КЕРАК

АМСТЕРДАМ, 28 апрель. (ТАСС). Голландия Меҳнат партиясининг Ижроия Комитети баёнот эълон қилиб, бунда Грециядаги ҳарбий тўнтаришни қоралади. Баёнотда жуда кўп кишиларнинг қамоққа олинаётганлигига ва матбуот эркинлиги чеклаб қўйилаётганлигига қарши норозилик билдирилади, шунингдек тўнтариш демократияга жиддий зарба бераётганлиги таъкидлаб ўтилади.

Партия Ижроия Комитети барча демократларни Грецияда демократияни сақлаб қолишда ёрдамлашиш йўлида қатъий ҳаракат қилиш учун бирлашишга чақиради.

АЖОЙИБОТЛАР... ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР...

ЭНГ МУҲИМИ — ОПЕРАТИВЧИЛИК

АҚШ федерал қидирув бюроси бутун мамлакат бўйлаб полиция бошқармаларига хавфли жиноятчининг тўртта суратини тарқатди. У зудлик билан ушланиши керак эди. Суратларда жиноятчи олдиндан, орқадан, ўнг ва чап томонларидан тасвирланган эди. Бир неча соатдан сўнг федерал қидирув бюроси директори Эдгар Гувер номига вилоятлардан биридаги полиция бошқармасидан телеграмма келди. Унда шундай деб ёзилган эди: Суратларни олдим ва тўрттала жиноятчини ҳам ушладим».

БЕМОРЛАР ТЎҒРИСИДА «ҒАМХЎРЛИК»

Ирландиядаги касалхоналардан бирининг инспектори медицина ҳамшираларига «минискертс» — қисқа кўйлак кийиб юришни ман этди. Агар ҳамшира ишга «ман қилинган кийимда келадиган» бўлса унинг бир кунлик дам олиши бекор этилади. Инспектор ўзининг қарорини шундай деб тушунтирди: «Бу ёш аёллардан кўпчилигининг оёқлари унчалик диққатга сазовор эмас, уларнинг тиззалари ортиқча букилиб кетган. Бу эса беморларнинг нафратини уйғотади».

ЭР-ХОТИНЛАР ЭРМАГИ

Ғарбий Германиядаги руҳоний Вольф энди ёш куёв-келинга уларнинг никоҳ маросимида ёзиб олинган магнитофон лентасини тақдим этмоқда. У лентани эр-хотин жанжаллашиб қолганда ёки улар жуда зерикишганда қўйишни тавсия қилади. Вольф никоҳ маросимида олинган фотосуратлар катта ёшдаги кишиларга қанчалик таъсир қилаётган бўлса, магнитофон ёзувлари ёшларга ундан ҳам кўпроқ таъсир қилиши турган гап деб тасдиқлайди.

СУДЬЯЛАР ҚОЙИЛ ҚОЛДИ

Инглиз Фрэнсис Форд хотини ажратиб қўйишни талаб қилиб, судга ариза берди. У, ўз аризасига айбнома сифатида «маънавий азоблаш» — магнитофон ёзувини қўшиб топширди. Судья ёзувни магнитофонга қўйиб, малика форднинг жаҳл аралаш... бир ярим соат мобайнида эрига ҳатто бир оғиз ҳам сўз айттирмасдан гапирган нутқини эшитди. Тингланган монолог судьяга шунчалик кучли таъсир қилдики, у ўша ернинг ўзидаёқ ажралиш тўғрисидаги ҳукмга имзо чекди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

КИНО

4 МАЙДА

Гуноҳкорлар мактаби — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Ғазаб — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Энг омадсиз кун—«МИР» (кундуз ва кечқурун).

Уруш ва тинчлик (1 ва 2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Виждон амри билан — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Наташа Ростова — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда).

Югур ариқча — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ярим ва 10 да)

Етти оғайни фарзандлари — «ПОБЕДА».

Туннель — «ШАРҚ».

Уларни афтидан танирдилар — «МЕҲНАТ».

Опа—1 МАЙ номли.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283 Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 103. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 00895.